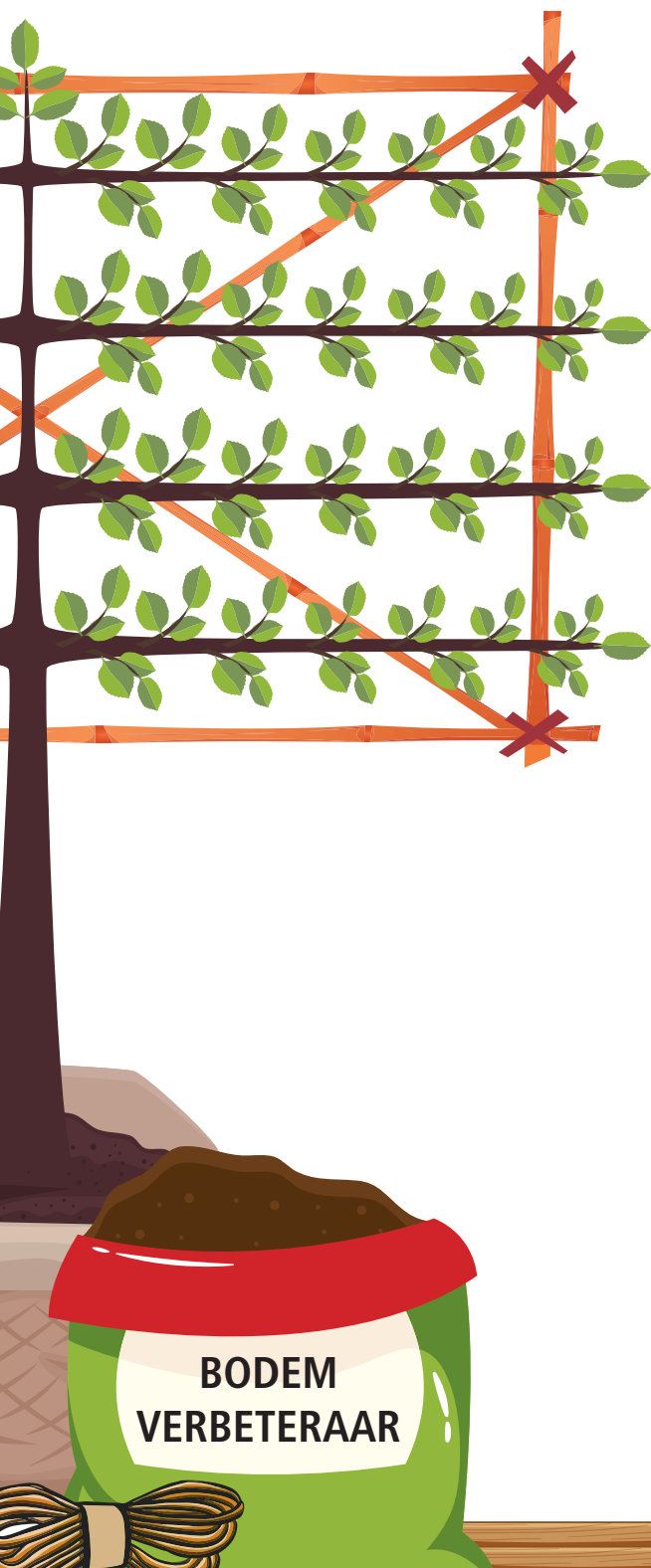

ALLES OVER LEIBOMEN!

PETERS TIPS

Er bestaan diverse methoden om een leiconstructie te creëren, maar in dit artikel zullen we voornamelijk de meest gebruikte leiconstructie bespreken.

Houd er rekening mee dat deze constructie gedurende een aanzienlijke periode moet blijven staan, minstens een decennium, maar vaak nog langer. Zorg er daarom voor dat je een solide constructie opzet; leibomen worden immers blootgesteld aan aanzienlijke windbelastingen die niet onderschat mogen worden.

Wat heb je nodig?

Om het benodigde materiaal te berekenen is het aangewezen de leiconstructie eerst uit te tekenen.

Waar komen de bomen, hoeveel palen heb je nodig, hoeveel horizontale latten of draad is er nodig,... Dat allemaal even uittekenen is vrij makkelijk en je ziet duidelijk hoeveel materiaal nodig is.

Om te beginnen heb je robuuste palen nodig. Meestal zijn dit houten palen met een diameter van tien centimeter. De lengte varieert afhankelijk van de gewenste hoogte van de lei-constructie, maar standaard en meest gebruikt zijn de palen meestal vier meter lang.

Plant je de bomen tussen de palen (gebruikelijk) dan is het aantal palen gelijk aan het aantal bomen + 1 paal.

Voor de horizontale geleiders zijn er verschillende opties beschikbaar. Je kunt draden tussen de palen spannen wat ook ons advies zou zijn. Zo kan je altijd de draad bijspannen wanneer nodig. Je zou ook bamboestokken kunnen gebruiken om de palen met elkaar te verbinden. Natuurlijk kun je ook kiezen voor houten halfronde latten. Je hebt ook bindbuis nodig om de takken te verbinden aan je geleiders.

Hoeveel leibomen heb je nodig?

De hoeveelheid benodigde leibomen hangt af van het type leiboom dat je hebt geselecteerd en het gewenste effect. Over het algemeen worden de bomen geplaatst met tussenruimtes van 2 à maximum 3 meter. Wil je dat de leibomen sneller een dichte structuur vormen? Plaats de bomen dan wat dichter bij elkaar of kies een grotere boommaat.

Esthetiek kan ook een rol spelen: een groepje stammen dicht bij elkaar kan in kleine tuinen een intieme sfeer creëren. Hoe groter de afstand tussen de bomen, hoe langer het duurt voordat een volledig gesloten geheel ontstaat.

Om te berekenen hoeveel bomen je precies nodig hebt, deel je de totale lengte van de leiconstructie (inclusief eventuele overhang) door de gekozen plantafstand van de bomen. Het resulterende getal kun je vervolgens naar boven of beneden afronden, afhankelijk van wat het beste uitkomt.

Voorbeeld:

Totale afstand: 16,5 meter

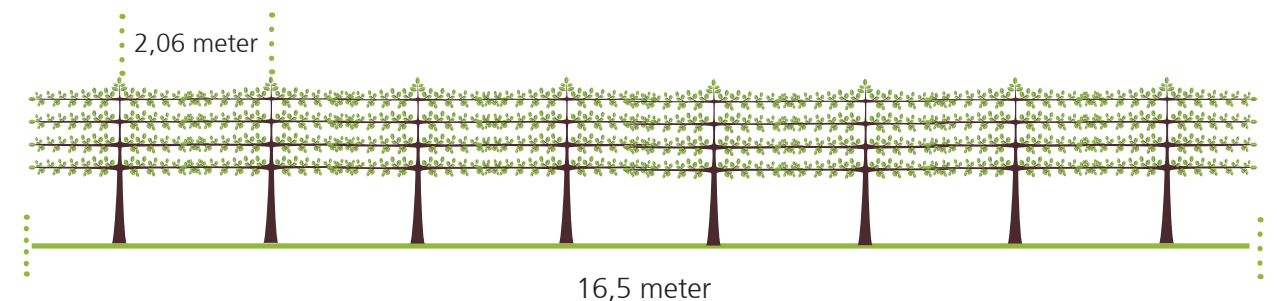
Gekozen plantafstand: 2 meter uit elkaar

Aantal bomen: $16,5 : 2 = 8,25$

Afgerond aantal bomen = 8 stuks

Deel de totale afstand door het afgeronde aantal bomen om de exacte plantafstand te kennen.

exacte plantafstand: $16,5 : 8 = 2,06$ meter

Hoe je constructie plaatsen?

In deze uitleg gaan we uit van de meestgebruikte voorgeleide bomen. Deze zijn al voorzien van een rek en hebben standaardmaten. Bladhoudende leibomen hebben de eerste tak meestal op 180cm de bovenste tak op 300cm. Bladverliezende leibomen hebben de eerste tak standaard op 200cm en de bovenste tak op 320cm. Bij voorgeleide bomen (bomen die reeds van een rek voorzien zijn) is de afstand van de geleider standaard 40cm (4 etages).

1. Eerst bepaal je de afstand tussen de bomen (zie vorige stap)
2. Maak de gaten in de grond voor de palen (75cm diep)
3. Verstevig de palen met stabilisatie of turbobeton
4. De palen verbinden doe je met een halfronde bovenlat
5. Boor gaten door de palen voor de spandraad (de eerste op 200cm, de bovenste op 320cm)
6. Trek de draad door de palen en met draadspanner opspannen
7. Klaar om de bomen aan te planten (tussen de palen plaatsen)

Graaf de kuilen voor de palen uit. Deze dienen ongeveer 75cm diep te zijn, zodat de palen stevig verankerd kunnen worden. Aangezien de boompalen 325cm boven de grond uitsteken en behoorlijk wat wind vangen, is het aan te raden om de palen goed te verankeren met stabilisatie (zandcement) of turbobeton. De palen niet tot boven toe aanvullen met beton. Je kan best het bovenste laagje van zand voorzien eens de beton is uitgehard.

Markeer vervolgens op de eerste paal het niveau van de grond (= waar de paal in de grond moet komen) en ook de hoogte van de geleiders (zie volgende stap), zodat je deze kunt controleren. Als je achteraf merkt dat de geleiders te hoog of te laag zijn geplaatst, kan dat later problemen veroorzaken.

Hiermee bepaal je de hoogte van de volledige constructie, en dus van alle andere palen. Zorg ervoor dat alle palen even hoog zijn, omdat er meestal een verschil is in het grondniveau tussen de eerste en laatste paal van de constructie. Hierdoor moeten niet alle palen even diep in de grond zitten.

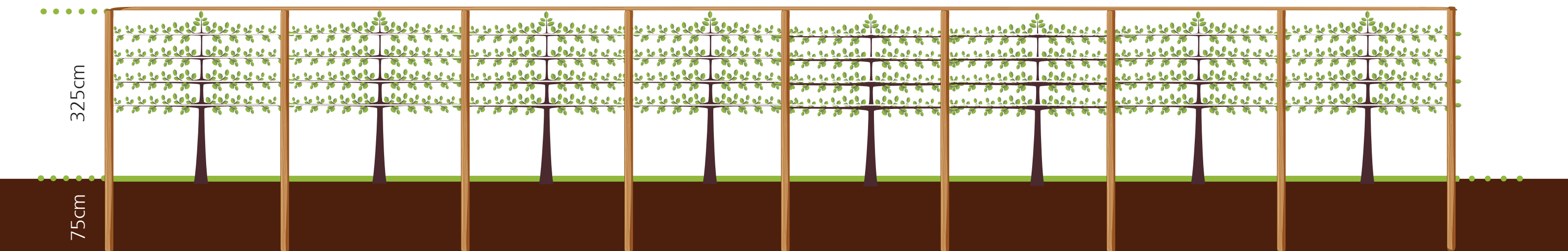
Teken vervolgens de hoogtes van de verschillende geleiders af op de andere palen. Als je alle palen correct op dezelfde hoogte plaatst, zullen de geleiders ook mooi horizontaal zijn.

Bepaling van het aantal horizontale geleiders.

Het aantal horizontale geleiders hangt af van het beoogde effect en hangt ervan af of je gekozen hebt voor voorgeleide bomen of leigeschikte bomen. Plaats de onderste geleider of draad doorgaans op een hoogte van ongeveer 200cm boven de grond. Op deze hoogte begint ook meestal de eerste tak. Weet dat dit per soort en maat kan verschillen dus best kijken naar welke hoogte van bomen je wil. Sommige kiezen er voor om de eerste tak net hoger of lager te hebben omwille van privacy redenen.

Als je maximale privacy wenst, kun je bijvoorbeeld beginnen op 180cm. Wil je er echter gemakkelijk onder kunnen lopen, dan is een hoogte van minstens 200cm boven de grond aan te raden. Bladhoudende leibomen hebben de eerste tak meestal op 180cm meter de bovenste tak op 300cm. Bladverliezende leibomen hebben de eerste tak standaard op 200cm en de bovenste tak op 320cm.

Bij leigeschikte bomen (zonder rek) kan je vervolgens om de 20 tot 50 cm een geleider plaatsen naar eigen keuze. Hiermee kun je een palmetvorm creëren met 2, 3, 4 of 5 geleiders. De onderlinge afstand tussen de geleiders kun je naar eigen inzicht bepalen, afhankelijk van het gewenste effect. Hoe dichter ze bij elkaar staan, des te voller wordt het geheel. Houd er echter rekening mee dat dit ook meer werk met zich meebrengt voor het aanbinden en snoeien. Meestal worden er 4 of 5 geleiders geplaatst. Bij voorgeleide bomen (bomen die reeds van een rek voorzien zijn) is de afstand van de geleider standaard 40cm (4 etages).

Hoe moet je leibomen planten?

Bomen kunnen meestal het beste worden geplant in het wanneer de bomen in winterrust zijn en de weersomstandigheden gunstig zijn voor hun inworteling. De beste periode om deze aan te planten is tussen begin November en eind maart als de bomen volledig in winterrust zijn. Wanneer je bomen met blote wortels hebt (zonder kruit aarde eromheen), plant ze dan zo snel mogelijk, best binnen de 24 uur. Bewaar de planten op een beschutte (uit de wind), vorstvrije plek en bescherm de wortels met een (oude) natte doek.

Kan je ze niet binnen de 24uur planten is het aangeraden ze in te kuilen. Eens ingekuild kunnen ze ook tot enkele weken blijven staan.

Wil je het jaar rond leibomen planten dan kan je kiezen voor leibomen in pot. Deze bomen zijn op de kwekerij in deze potten opgegroeid en kunnen dus gedurende het hele jaar worden geplant. Zorg er in warme en droge periodes wel voor dat je ze voldoende water geeft. Het is beter om af en toe een ruime hoeveelheid water te geven dan vaak kleine hoeveelheden.

Bodemvoorbereiding.

Verwijder eerst al het onkruid en grote stenen. Graaf vervolgens een ruim plantgat uit. Voor een boom kun je rekenen op 1,5 à 2 keer de breedte en hoogte van de wortelkruit of pot (50 x 50 x 50cm). Zorg ervoor dat je de ondergrond ook goed losmaakt.

De losgemaakte en uitgegraven grond kun je verbeteren met bodemverbeteraar door deze te mengen met 70 liter (per boom) goede bodemverbeteraar. In zware kleigrond of op natte gronden kun je ook wat fijn grind of fijne lava toevoegen om een betere waterafvoer in de wortelzone van de plant te verkrijgen. De bodemverbeteraar houdt vocht en voedingsstoffen beter vast, waardoor de planten beter wortelen en sneller groeien.

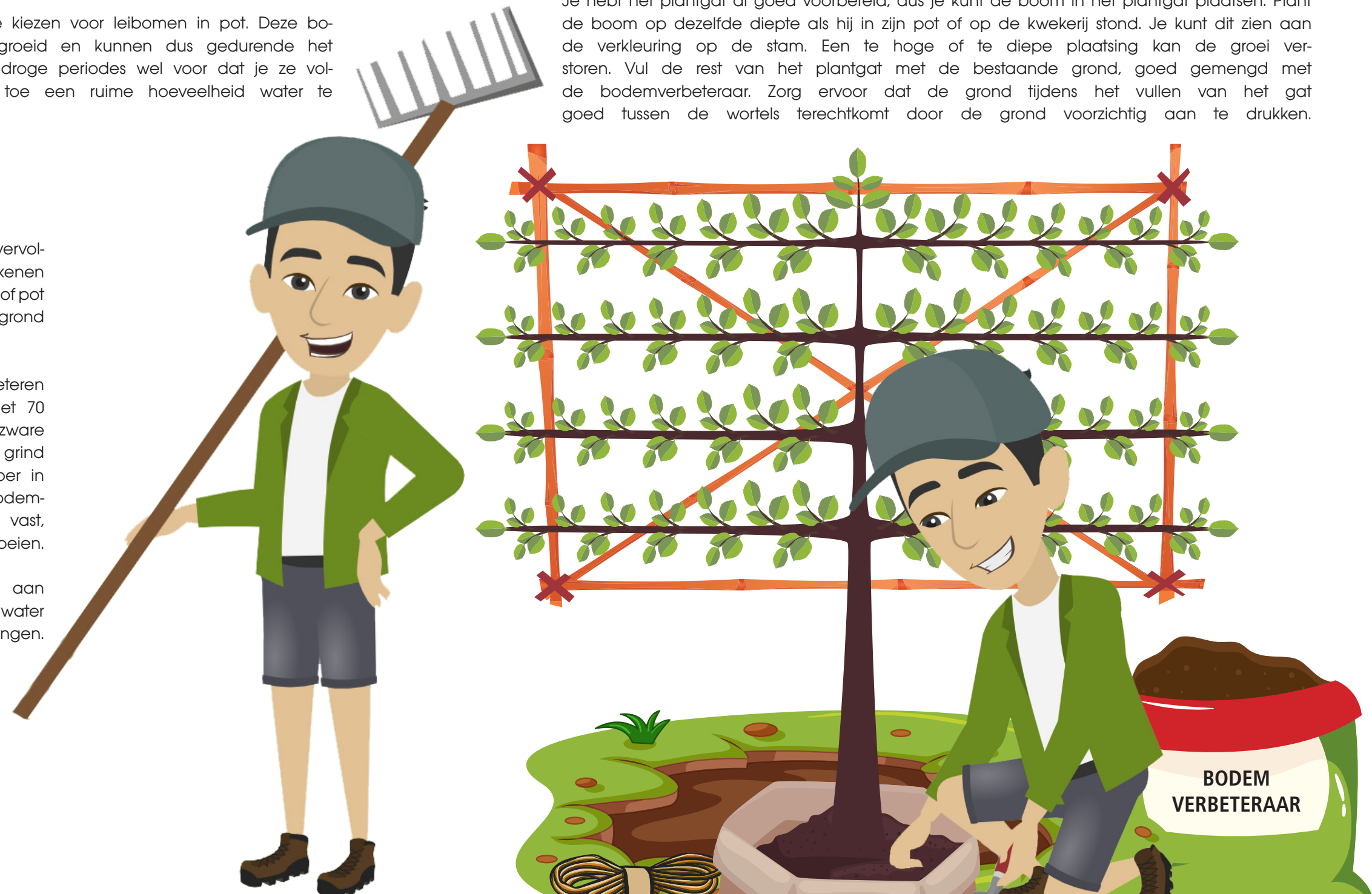
Bij droog weer en/of droge grond is het aan te raden om het plantgat te vullen met water en het water in de grond te laten indringen.

Hoe planten?

Bomen in pot: Verwijder de pot voorzichtig. Als de plant niet gemakkelijk uit de pot komt, kun je de pot voorzichtig opensnijden. Voorkom schade aan de wortels door niet te hard aan de plant te trekken om deze uit de pot te krijgen.

Bomen met kruit: Laat de juten verpakking rond de plant zitten zoals ze geleverd zijn, zodat de kruit zoveel mogelijk intact blijft. Zelfs bij een plant met een draadkruit laat je het ijzeren net om de kruit zitten. Pas nadat je de boom in het plantgat hebt geplaatst, knip je het draadnet aan de bovenkant los, zodat het nooit in de stam van de plant kan groeien.

Je hebt het plantgat al goed voorbereid, dus je kunt de boom in het plantgat plaatsen. Plant de boom op dezelfde diepte als hij in zijn pot of op de kwekerij stond. Je kunt dit zien aan de verkleuring op de stam. Een te hoge of te diepe plaatsing kan de groei verstoren. Vul de rest van het plantgat met de bestaande grond, goed gemengd met de bodemverbeteraar. Zorg ervoor dat de grond tijdens het vullen van het gat goed tussen de wortels terechtkomt door de grond voorzichtig aan te drukken.

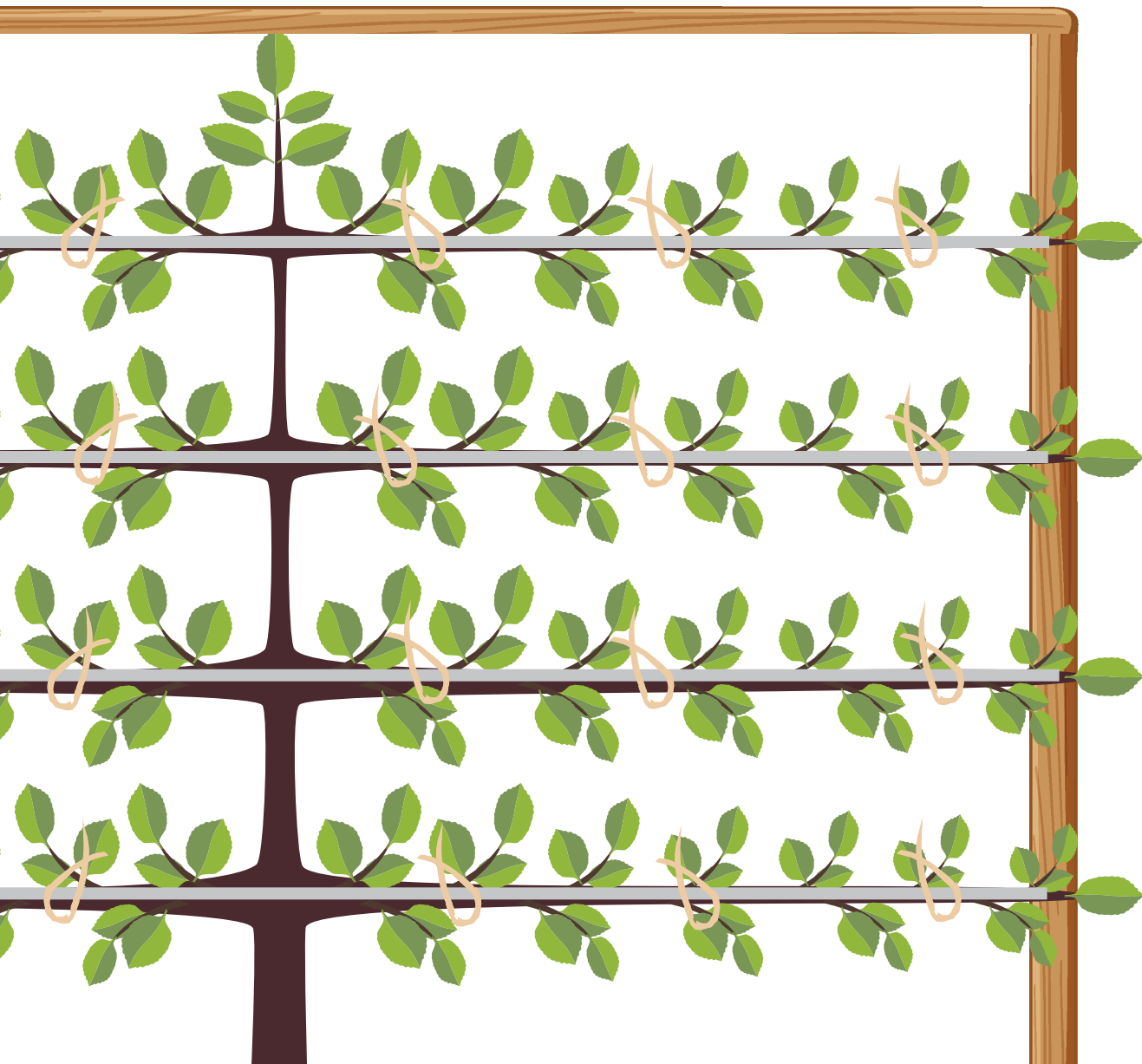

Het aanbinden van leibomen.

Een boom wordt pas een leiboom zodra de kruin langs een leiwerk wordt geleid. Je kunt voorgeleide bomen kopen, of een gewone boom kiezen en deze zelf leiden.

Bij voorgeleide bomen kan het aanbinden beperkt blijven tot het vastmaken van het reeds aanwezige leiwerk aan het nieuw geplaatste leiwerk. Bij voorgeleide bomen kun je het aanwezige leiwerk eventueel onderling verbinden met bamboestokken, zodat extra leiwerk niet nodig is.

Als je gewone bomen gebruikt, moet je zelf de takken langs de geleiders leiden. Kies een tak die ongeveer op dezelfde hoogte als een geleider staat en bind deze tak langs het leiwerk. Gebruik flexibel bindbuis om te voorkomen dat de takken ingroeien in de bindingen. Takken die niet worden aangebonden, kunnen worden afgeknipt. De leiconstructie moet minstens 10 jaar blijven staan voordat de horizontale geleiders kunnen worden verwijderd, zonder dat de takken omhoog beginnen te groeien.

Het snoeien van leibomen.

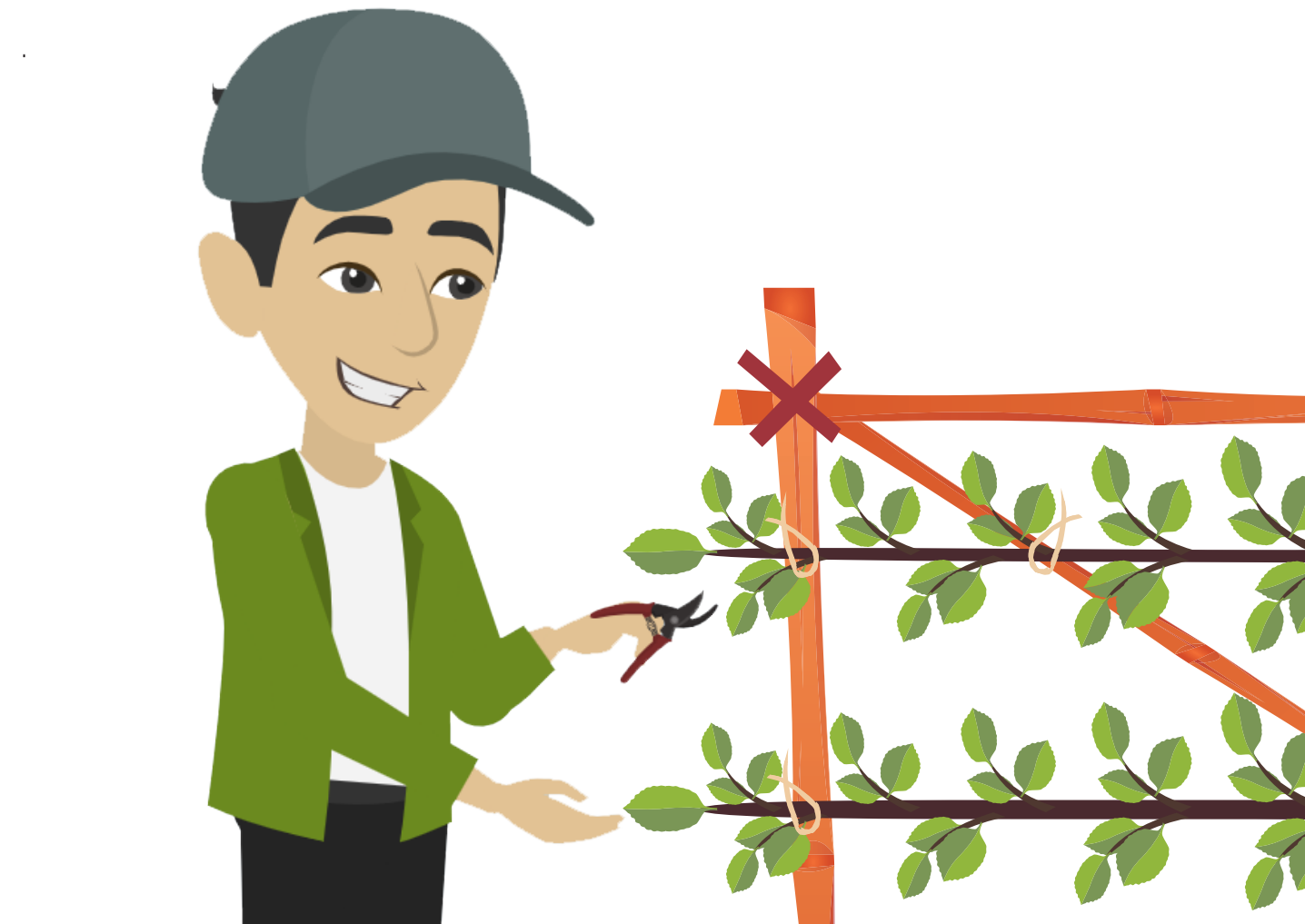
Als er niet wordt gesnoeid zal de boom haar natuurlijke vorm weer aannemen. De slanke vorm van een leiboom gaat dan verloren. In principe volstaat het om leibomen eenmaal per jaar te snoeien. Je kan er altijd voor kiezen om dit vaker te doen.

Leiboom snoeien in de winter.

Om de vorm van een leiboom te behouden, is het jaarlijks nodig om alle jonge, meestal verticaal groeiende scheuten die uit de hoofdtakken komen af te snoeien. Zijtakjes worden net voorbij de hoofdtak afgeknipt, met minstens één knop (kleine verdikking) overblijvend. Bij jonge bomen is het raadzaam iets verder van de hoofdtak af te snoeien, ongeveer 5 cm. Het ideale snoeiperiode strekt zich uit van eind oktober tot eind februari, nadat het blad van de takken is gevallen, tot kort voor het uitlopen in het voorjaar. Bij oudere bomen is snoeien zelfs mogelijk als het blad nog aan de takken hangt. Het gebruik van een scherpe snoeischaar is essentieel om een gladde snoeiwond te creëren.

Leiboom snoeien in de zomer.

Een tweede snoeibeurt halverwege juni is vooral noodzakelijk bij snel groeiende leibomen om de gewenste vorm te behouden. Gedurende deze periode zullen de takken na het snoeien opnieuw uitlopen, waardoor nieuwe scheuten in de open plekken kunnen groeien. In feite wordt de leiboom tijdens deze snoeibeurt behandeld als een haag, waarbij een vlak groen scherm wordt gecreëerd.

Sinds 2005.

Plantenkwekerij Kenens is een familiebedrijf dat sinds 2005 tevens een groothandel is in planten. Naast planten en bomen bieden we ook accessoires, grondverbeteraars en andere benodigdheden aan voor al je tuinwerkzaamheden.

PKB – Plantenkwekerij Kenens
Schootstraat 58
3960 Bree
België

+32(0)89 20 60 95
info@plantenkenens.be
www.plantenkenens.be

www.plantenkenens.be